

Sectorrapport Kinderopvang

Jaarcijfers 2023

Voorwoord

Voor u ligt het Sectorrapport Kinderopvang over de jaarcijfers 2023. Een rapport met zoals elk jaar een objectieve en onafhankelijke weergave van de (financiële) ontwikkeling van de sector Kinderopvang.

Aan deze uitgave hebben 159 kinderopvangorganisaties deelgenomen met in totaal 145.375 kindplaatsen dagopvang en 188.351 kindplaatsen buitenschoolse opvang. Daarmee vertegenwoordigen ze een groot deel van de capaciteit in de kinderopvang (49,6%). Het aantal deelnemers ligt lager dan vorig jaar, het aantal kindplaatsen hoger. Deze verschuiving is mede het gevolg van overnames en reguliere groei van organisaties. Deelnemers aan het sectorrapport kunnen zich via de Benchmark Kinderopvang vergelijken met selecties uit het deelnemersveld. Uiteraard blijven individuele gegevens daarbij altijd anoniem en niet herleidbaar.

Na een periode van polarisatie in de sector zien we dat de sector weer een meer gezamenlijke visie uitdraagt. Het is onze overtuiging dat deze gezamenlijkheid noodzakelijk is voor een sterke en zelfstandige sector en voor een optimale invulling van de vele opgaven die er nog liggen. Denk onder andere aan de plannen voor het nieuwe financieringsstelsel.

In de gesprekken over kwaliteit, waaronder over de kwaliteitscode, zien we dat er niet alleen gedacht wordt aan pedagogiek. Thema's zoals bedrijfsvoering en huisvesting zijn onderdeel van deze gesprekken. We zijn daar blij mee, kwaliteit moet in de volle breedte en in samenhang georganiseerd worden. Gelukkig is er ook steeds meer draagvlak om te werken aan feitelijk inzicht. Veel discussies worden nog gevoerd op basis van meningen en beelden, met alle risico's van dien. Kwaliteit zit bijvoorbeeld niet in een rechtsvorm, maar hoe het georganiseerd is. Het Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang werkt graag mee aan meer feitelijk inzicht en versterking van de kwaliteit.

Er moet in 2027 een nieuw financieringsstelsel geïmplementeerd zijn. Dit stelsel vergroot de rol en verantwoordelijk van de sector. De grote variatie in de sector qua omvang en wijze van organiseren heeft tot effect dat het voor de ene organisatie eenvoudiger zal zijn om hier in 2027 gereed voor te zijn dan voor een andere organisatie. Deze sector kenmerkt zich door ondernemerschap en we zijn er van overtuigd dat het voor iedere organisatie uiteindelijk mogelijk is om te voldoen aan de nieuwe rol en verantwoordelijkheden. Het kan wel consequenties hebben voor de invulling van de organisatie. De administratieve taken zullen wellicht versterkt moeten worden. Dat heeft ook weer een effect op de kostprijs. Wij zullen iedereen die daar behoefte aan heeft hierbij ondersteunen.

We zien steeds vaker dat scholen en kinderopvang intensief gaan samenwerken, bijvoorbeeld middels een fusie. We zien ook scholen zelf kinderopvang starten. We beseffen ons dat dit voor kinderopvangorganisaties impact kan hebben. Dat betekent dat je als organisatie moet nadenken hoe je je tot die ontwikkeling gaat verhouden. Tegelijkertijd heeft een eerder onderzoek van ons laten zien dat de capaciteitsvraag voor de toekomst voldoende ruimte biedt voor beide stromingen. Laten we elkaar niet de maat nemen in deze ontwikkeling en allemaal werken aan een kwalitatief aanbod waarbij er keuzevrijheid is voor ouders. Sommige ouders willen graag kinderopvang in een gecombineerd aanbod met school en sommige willen het gescheiden houden. Beide is goed zolang het kwalitatief en vraaggestuurd wordt ingevuld.

De resultaten over 2023 zoals opgenomen in dit rapport laten zowel bij de gehele deelnamegroep als bij de trendgroep een verslechtering van het rendement zien. Met name de stijging van de personele lasten valt daarbij op. Dat is geen verrassing, mede gezien het feit dat in 2023 er sprake was van veel inhuur en de tarieven daarvan hoger liggen dan dat deze voor personeel in dienst gelden. De gevolgen van de handhaving van de Wet DBA per januari 2025 zijn nog niet bekend. Het lijkt erop dat de reacties van zzp'ers divers zijn. Sommige gaan in loondienst, andere gaan via detachering werken en een groep zzp'ers heeft nog geen keuze gemaakt. Hopelijk behouden we deze groep voor de sector.

Aandachtspunt voor de komende tijd zijn de stijging van de huurlasten bij nieuwbouwsituaties. De stijging van bouwkosten en hogere eisen aan huisvesting gaan een effect hebben, dat zien we nu al. Dit zal uiteindelijk ook een plek moeten krijgen in de kostprijs van de kinderopvang. We onderzoeken in 2025 de ontwikkelingen en effecten van deze kostenstijging.

Dit rapport geeft een beeld over de sector als geheel en op organisatieniveau. In 2024 en 2025 vindt er een kostprijsonderzoek plaats, uitgevoerd door SEO Economisch Onderzoek. Dit onderzoek moet een goed inzicht opleveren in de kostprijzen voor de diverse productsoorten. Dat geeft meer gedetailleerde informatie dan dit sectorrapport. Gezien de plannen omtrent het nieuwe financieringsstelsel is het van belang dat zoveel als mogelijke kinderopvangorganisaties meedoen.

Komende jaren werken we verder aan kwaliteit en feitelijk inzicht. We gaan daar graag over in gesprek met de sector en stakeholders.

Utrecht, 5 december 2024

Namens het team van Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang en Kenniscentrum Ruimte-OK.

Martin van Osch
Directeur-bestuurder

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Deel 1: Financiële analyse.....	5
Algemeen	5
Balans.....	6
Resultatenrekening	6
Trendanalyse	7
Spreiding Kengetallen	12
Deel 2: Sectorinformatie.....	18
Formuleblad Kengetallen	29
Colofon.....	30

Deel 1: Financiële analyse

Algemeen

In de financiële analyse geven we informatie over de gemiddelde financiële positie per 31 december 2023. We presenteren de balans en resultatenrekening en de financiële kengetallen. Om de financiële ontwikkeling te schetsen, wordt de informatie telkens vergeleken met de resultaten van de voorgaande edities van het sectorrapport.

DEELNEMERSPROFIEL

Voor deze editie van het sectorrapport gaven in totaal 159 kinderopvangorganisaties inzage in de jaarrekening. De onderzoeksgroep omvat 49,6% van het totale aantal kindplaatsen in Nederland. Gezamenlijk vertegenwoordigen de deelnemers 45,6% van de sector qua kindplaatsen dagopvang (KDV) en 53,3% van de deelnemers qua kindplaatsen buitenschoolse opvang (BSO). Niet alle ontvangen jaarcijfers konden in het belang van de representativiteit van het rapport verwerkt worden.

Tabel 1: Profiel deelnemers

Editie Sectorrapport	2021	2022	2023
Aantal deelnemers	158	172	159
Kindplaatsen KDV	117.247	135.962	145.375
Kindplaatsen BSO	153.137	173.743	188.351
Kindplaatsen KDV + BSO	270.384	309.705	333.726

FINANCIËLE POSITIE

De financiële positie wordt getoond aan de hand van de balans en de resultatenrekening over het boekjaar 2023 van alle deelnemers. De gegevens van de boekjaren 2021 en 2022 zijn toegevoegd ter vergelijking. Alle cijfers worden in percentages van het balanstotaal, respectievelijk de totale baten, weergegeven.

Voor nadere specificatie van de financiële positie is een aantal kengetallen van een trendgroep berekend. Dit betreft de groep deelnemers die de jaarrekening over 2021 tot en met 2023 heeft aangeleverd. Er wordt daarbij dieper ingegaan op kengetallen, waaronder die van de personeelslasten en de huisvestingslasten. Twee onderdelen die een groot aandeel in de exploitatie van de kinderopvang hebben. De definities en gebruikte formules zijn te vinden op de formulepagina.

Balans

Tabel 2: Balans 2021, 2022 en 2023 (procentueel)

Activa	2021	2022	2023	Passiva	2021	2022	2023
Immateriële vaste activa	0,9%	3,7%	3,1%	Aansprakelijk vermogen	53,5%	53,3%	49,2%
Materiële vaste activa	50,7%	35,6%	35,7%	Voorzieningen	3,5%	3,1%	3,4%
Financiële vaste activa	1,8%	2,2%	1,9%	Lang vreemd vermogen	6,5%	4,2%	3,7%
Vlottende activa	5,7%	7,7%	9,2%	Kort vreemd vermogen	36,5%	39,4%	43,7%
Liquide middelen	40,9%	50,8%	50,1%				
Totaal activa	100%	100%	100%	Totaal passiva	100%	100%	100%

Resultatenrekening

Tabel 3: Resultatenrekening 2021, 2022 en 2023 (procentueel)

	2021	2022	2023
Omzet	94,2%	92,1%	93,0 %
Overige opbrengsten	0,8%	0,9%	0,7 %
Subsidies	5,0%	6,9%	6,1 %
Rentebaten	0,0%	0,0%	0,2 %
Buitengewone baten	0,0%	0,1%	0,0 %
Totale baten	100%	100%	100%
Personeelslasten	69,5%	72,3%	73,4 %
Huisvestinglasten	9,7%	10,7%	10,0 %
Afschrijvingen onroerend goed	0,5%	0,9%	0,7 %
Afschrijvingen overig	4,6%	1,9%	1,9 %
Overige bedrijfslasten	9,1%	10,6%	12,1 %
Rentelasten	1,3%	0,2%	0,1 %
Rentelasten hypothecaire leningen	0,0%	0,1%	0,0 %
Buitengewone lasten	0,0%	0,0%	0,0 %
Totale bedrijfslasten	94,7%	96,7%	98,2 %
Resultaat voor privé / vennootschapsbelasting	5,3%	3,3%	1,8 %
Aandeel derden en privé-onttrekkingen	0,3%	0,1%	0,0 %
Vennootschapsbelasting	1,0%	0,7%	0,5 %
Resultaat na privé / vennootschapsbelasting	4,0%	2,5%	1,3 %
Uitgekeerd dividend	0,2%	0,3%	0,5 %

Trendanalyse

KENGETALLEN

De financiële positie van de sector wordt aan de hand van de kengetallen verder gespecificeerd. Deze kengetallen zijn berekend als het gemiddelde van alle individuele kengetallen van de deelnemers die de afgelopen drie jaar hebben meegedaan (de trendgroep) en zonder daarbij rekening te houden met - te 'wegen' naar – omzetgrootte of balanstotaal. Weging heeft wel plaatsgevonden bij het opstellen van de hierboven gepresenteerde balans en resultatenrekening. De onderstaande kengetallen zijn dan ook niet rechtstreeks te herleiden uit de balans (tabel 2) en resultatenrekening (tabel 3).

De kengetallen zien er samengevat als volgt uit:

Tabel 4: Samenvatting kengetallen trendgroep

Kengetallen	2021	2022	2023
Gemiddelde Solvabiliteit (%)	36,4%	35,9%	37,4%
Gemiddelde Rentabiliteit (%)	4,7%	3,1%	2,0%
Gemiddelde Liquiditeit	1,8	1,7	1,7
Gemiddelde huisvestingslasten (%)	9,9%	9,7%	9,5%
Gemiddelde personeelslasten (%)	71,9%	73,3%	74,2%

Onderstaand wordt nader ingegaan op deze kengetallen.

SOLVABILITEIT

Kengetal solvabiliteit: 37,4%

De solvabiliteit laat zien in hoeverre de organisatie kan voldoen aan de lange termijn verplichtingen. Een gemiddelde solvabiliteit van 37,4% is goed.

De berekening zoals hier toegepast is vergelijkbaar met hoe financiers de solvabiliteit regulier berekenen, al zien we ook financiers die een variant van deze formule hanteren. In deze berekening is onder andere de goodwill in mindering gebracht op het eigen vermogen, wat een drukkend effect heeft op de solvabiliteit. In de jaarrekening berekenen organisaties solvabiliteit vaak door het eigen vermogen te delen door het totaal vermogen, zonder correcties waaronder die op de goodwill.

Qua spreiding ziet de solvabiliteit van de trendgroep er als volgt uit:

Tabel 5: Spreiding solvabiliteit trendgroep

Solvabiliteit	2021	2022	2023
is < 0%	10,9%	13,7%	10,8%
0% tot 10%	3,9%	1,0%	2,0%
10% tot 20	4,0%	3,9%	6,8%
is > 20%	81,2%	81,4%	80,4%

Het grootste deel van de trendgroep (80,4%) heeft een goede solvabiliteit. Toch is er ook nog een redelijk grote groep (19,6%) die een solvabiliteit heeft die onder de reguliere norm van 20% ligt, waarvan 10,8% een negatieve solvabiliteit.

Onderstaand een weergave van de solvabiliteit per rechtsvorm.

Tabel 6: Solvabiliteit trendgroep per rechtsvorm

Solvabiliteit per rechtsvorm	2021	2022	2023
Besloten Vennootschap	23,1%	28,8%	28,8%
Eenmanszaak & VOF	8,7%	8,0%	8,0%
Stichting	47,4%	46,0%	46,0%

De solvabiliteit bij de besloten vennootschappen en stichtingen zijn gemiddeld genomen afdoende en de afgelopen jaren stabiel. Bij de eenmanszaken en vennootschappen onder firma is sprake van een stabiel percentage, dat onder de norm van 20% ligt.

Onderstaand een weergave van de solvabiliteit per omzetklasse. De indeling van de omzetklassen is daarbij gelijk aan eerdere rapporten.

Tabel 7: Solvabiliteit trendgroep per omzetklasse

Solvabiliteit per omzetklasse	2021	2022	2023
€ 0 tot € 1 mln.	16,6%	19,2%	36,5%
€ 1 tot € 5 mln.	35,5%	37,4%	40,9%
€ 5 tot € 20 mln.	33,5%	31,4%	31,8%
€ 20 mln. en hoger	50,8%	46,5%	42,2%

De tabel laat zien dat de solvabiliteit in alle omzetklassen boven de norm ligt. We zien met name een afwijking in de omzetklasse onder de € 1 mln ten opzichte van 2022.

RENTABILITEIT

Kengetal rentabiliteit: 2,0%

De rentabiliteit geeft het verband weer tussen het financiële resultaat van de organisatie en de omzet. Een rentabiliteit van 2,0% is laag. Een rendement van 3% tot 5% ter versterking van de financiële positie ziet Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang als passend voor de sector.

Qua spreiding ziet het er als volgt uit:

Tabel 8: Spreiding rentabiliteit trendgroep

Rentabiliteit	2021	2022	2023
is < 0%	3,9%	18,8%	31,6%
0% tot 3%	29,4%	38,6%	36,7%
3% tot 10%	57,8%	33,7%	25,5%
is > 10%	8,8%	8,9%	6,1%

De spreiding tussen organisaties is groot. Zo kent 31,6% een negatieve rentabiliteit en kent nog eens 36,7% van de organisaties een rentabiliteit lager dan 3%. Het deel organisaties met een rentabiliteit onder de 3% groeit. Dit is zorgelijk, het opvangen van tegenvallers en/of het aantrekken van externe financiering is voor deze groep lastig.

In aanvulling op de cijfers uit de jaarrekening, vragen wij de deelnemers ook om een aantal panelvragen in te vullen. 36 organisaties hebben een vraag over verwacht rendement in 2024 beantwoord. Hiervan geeft 70% aan dat zij in 2024 een hoger resultaat verwachten dan in 2023.

Onderstaand een weergave van de rentabiliteit per rechtsvorm.

Tabel 9: Rentabiliteit trendgroep per rechtsvorm

Rentabiliteit per rechtsvorm	2021	2022	2023
Besloten Vennootschap	5,0%	3,7%	2,9%
Eenmanszaak & VOF	2,8%	2,8%	0,9%
Stichting	4,7%	2,7%	1,6%

Er is een verschil in rentabiliteit tussen de rechtsvormen in 2023. De rentabiliteit is voor alle rechtsvormen afgenomen in 2023. Opvallend is wel dat de rentabiliteit van eenmanszaken en vennootschappen onder firma in 2023 voor het eerst lager ligt dan voorgaande twee jaren. Bij BV's en stichtingen was vorig jaar de dalende trend al zichtbaar.

Onderstaand een weergave van de rentabiliteit per omzetklasse. De invulling van de verdeling in omzetklassen is daarbij gelijk aan de weergave in eerdere rapporten.

Tabel 10: Rentabiliteit trendgroep per omzetklasse

Rentabiliteit per omzetklasse	2021	2022	2023
€ 0 tot € 1 mln.	1,3%	7,2%	6,4%
€ 1 tot € 5 mln.	5,9%	3,7%	3,0%
€ 5 tot € 20 mln.	4,7%	2,4%	1,4%
€ 20 mln. en hoger	4,8%	2,2%	0,5%

Gemiddeld is de rentabiliteit bij organisaties met minder dan € 1 mln. omzet het hoogst. Bij deze groep zagen we ook de meest positieve ontwikkeling van de solvabiliteit. De spreiding in deze groep is echter groot. Zo zijn er organisaties in de laagste omzetklasse met een negatieve rentabiliteit en met een rentabiliteit >16%. Bij de organisaties met een rentabiliteit >10% zijn zowel de personeelskosten als de huisvestingskosten lager dan gemiddeld.

LIQUIDITEIT

Kengetal liquiditeit: 1,7

De algemeen aanvaarde veilige norm voor liquiditeit is een liquiditeitscijfer van 1 of hoger. Wanneer een organisatie een kengetal van 1 of hoger heeft, kan de organisatie aan haar korte termijn verplichtingen voldoen.

Tabel 11: Uitsplitsing liquiditeit trendgroep

Uitsplitsing liquiditeit	2021	2022	2023
Aantal organisaties met liq. <1	24%	23%	29%
Aantal organisaties met liq. >1	76%	77%	71%

De omvang van de groep met een liquiditeit kleiner dan 1 stijgt ten opzichte van 2021 en 2022 en is nog steeds hoog. Zeker bij beperkte marges is het belangrijk om extra ruimte te hebben voor de korte termijn verplichtingen. Deze groep zal een goed inzicht moeten gaan verkrijgen in de ontwikkeling van de maandelijkse liquiditeitspositie en indien nodig het gesprek met de bank moeten gaan voeren voor extra werkkapitaal.

HUISVESTINGSLASTEN

Kengetal gemiddelde huisvestingslasten: 9,5%

Het kengetal wordt berekend op basis van de huisvestingslasten, inclusief de afschrijvingen onroerend goed en rentelasten hypothecaire leningen. Daarmee zijn ook de eigenaarslasten meegenomen in het kengetal.

De huisvestingslasten zijn, als percentage van de omzet, ten opzichte van 2022 licht gedaald. Dit ondanks lastenstijgingen zoals de indexering van de huren, de hogere energielasten en de forse stijging van de bouwrijzen. Dit geeft aan dat de omzet iets harder stijgt dan de huisvestingskosten. Voor de toekomst verwachten we hier wel een verandering. De huren van nieuwbouwlocaties stijgen heel hard als gevolg van de fors gestegen bouwrijzen. In 2025 zullen we middels een financiële doorrekening van het Kwaliteitskader Huisvesting hierin meer inzicht gaan geven.

De spreiding in de huisvestingslasten is groot. Van de trendgroep heeft ca. 47% een percentage wat lager ligt dan het gemiddelde van 9,5%, terwijl 19% van de deelnemers een percentage heeft van boven de 12%. Gemiddeld gezien bestaat het grootste deel van de huisvestingslasten uit huurkosten (58%). Andere grote kostenposten zijn schoonmaak (11%), nutsvoorzieningen (11%) en onderhoudskosten (9%).

Bij de panelvragen hebben 30 organisaties een vraag over samenwerking met scholen beantwoord. Van die organisaties geeft 94% aan samen te werken met één of meerdere schoolbesturen. Van de organisaties die samenwerken, heeft 69% een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met deze schoolbesturen. Daarnaast verwachten bijna alle organisaties (97%) dat de samenwerking met scholen in de toekomst zal intensiveren.

Daarnaast hebben 33 organisaties een vraag over investeringen in extra capaciteit beantwoord. 76% van deze organisaties geeft aan te overwegen om komende jaren te investeren in extra capaciteit. Hiervan geven bijna alle organisaties (96%) aan dit via autonome groei te willen doen en niet via overnames. In een toelichting zegt één organisatie dat ze terughoudend zijn in overnames, omdat de bedragen vaak hoog zijn en dat het lastig is dit terug te verdienen zonder aantasting van de (lage) uurtarieven. Een andere organisatie geeft aan dat overnames over het algemeen meer materieel zijn qua omvang. Tot slot wordt nog opgemerkt door een organisatie dat het vanwege personeelskrapte lastig is om investeringen te doen in extra capaciteit.

De ontwikkeling van de huisvestingslasten per rechtsvorm ziet er als volgt uit:

Tabel 12: Huisvestingslasten trendgroep per rechtsvorm

Huisvestingslasten per rechtsvorm	2021	2022	2023
Besloten Vennootschap	8,9%	9,0%	9,0%
Eenmanszaak & VOF	8,5%	7,8%	7,0%
Stichting	10,7%	10,4%	10,1%

De ontwikkeling van de huisvestingslasten per omzetklasse ziet er als volgt uit:

Tabel 13: Huisvestingslasten trendgroep per omzetklasse

Huisvestingslasten per omzetklasse	2021	2022	2023
€ 0 tot € 1 mln.	9,4%	8,8%	8,3%
€ 1 tot € 5 mln.	8,1%	8,2%	7,9%
€ 5 tot € 20 mln.	9,9%	9,6%	9,6%
€ 20 mln. en hoger	11,9%	11,7%	11,4%

PERSONEELSLASTEN

Kengetal gemiddelde personeelslasten 74,2%

Bij de berekening van dit kengetal zijn de overige personeelslasten, zoals bijvoorbeeld inhuur, inbegrepen. Ook privéonttrekkingen zijn meegenomen in de personele lasten.

Het kengetal is ten opzichte van vorig jaar over dezelfde groep gestegen met 0,9%, hetgeen in lijn ligt met de verwachting. Stijgende lonen en hogere kosten voor inhuur, waaronder de hoge tarieven voor zzp'ers, hebben een beduidende invloed op de hoogte van de personele lasten. Of de personele lasten in 2024 ten opzichte van de omzet verder stijgen is de vraag. De gemiddelde tarieven zijn in 2024 ca 10% gestegen en de vraag naar kinderopvang blijft groot. Een stijgende omzet ligt daarom voor de hand. Bovendien geeft 69% van de deelnemers aan de panelvragen aan dat zij voor 2024 een beter financieel resultaat verwachten dan in 2023.

De ontwikkeling van de personeelslasten per rechtsvorm ziet er als volgt uit:

Tabel 14: Personeelslasten trendgroep per rechtsvorm

Personeelslasten per rechtsvorm	2021	2022	2023
Besloten Vennootschap	71,5%	71,2%	71,1%
Eenmanszaak & VOF	72,0%	74,9%	78,0%
Stichting	72,1%	74,6%	75,8%

Het kengetal blijft bij de eenmanszaken en vennootschappen onder firma's traditioneel het hoogst. De privéonttrekkingen bij deze rechtsvormen zijn voor een correct beeld onderdeel van de personele lasten. De stichtingen zitten daar dichtbij qua kengetal.

De ontwikkeling van de personeelslasten per omzetklasse ziet er als volgt uit:

Tabel 15: Personeelslasten trendgroep per omzetklasse

Personeelslasten per omzetklasse	2021	2022	2023
€ 0 tot € 1 mln.	74,6%	71,1%	71,2%
€ 1 tot € 5 mln.	71,7%	71,8%	74,2%
€ 5 tot € 20 mln.	72,5%	75,1%	75,3%
€ 20 mln. en hoger	70,2%	72,9%	73,6%

FINANCIERBAARHEID VAN DE SECTOR

In een tijd waarin organisaties vanwege groei en verduurzamen van de huisvesting moeten investeren, is het belangrijk dat ze financierbaar zijn.

Om een beeld van de financierbaarheid van de kinderopvang te verkrijgen, worden jaarlijks de gemiddelden van de trendgroep vergeleken met de reguliere financieringsnormen van 20% solvabiliteit en 10% rentabiliteit. Zoals eerder beschreven beschouwt het Waarborgfonds een rentabiliteit van 3% tot 5% normaal voor deze sector.

Tabel 16: Financierbaarheid trendgroep

Financierbaarheid	2021	2022	2023
Voldoet aan beide voorwaarden	8,9%	7,8%	5,9%
Voldoet alleen aan solvabiliteit	72,3%	73,5%	75,2%
Voldoet aan rentabiliteit	0,0%	1,0%	0,0%
Voldoet aan geen van beide voorwaarden	18,8%	17,6%	18,8%
Totaal	100%	100%	100%

Bij een rentabiliteitseis van >5% en solvabiliteit van >20% voldoet 18,8% van de organisaties in de trendgroep aan beide voorwaarden. Vorig jaar was dit 20,3%. Voor het Waarborgfonds zelf geldt dat bij de beoordeling van een borgstellingsaanvraag er meer gekeken wordt naar de algehele continuïteit en het belang van de investering voor de sector dan de hoogte van de rentabiliteit en solvabiliteit.

WACHTLIJSTEN

Veel organisaties hebben te maken met wachtlijsten. Een panelvraag hierover laat zien dat er voor zowel BSO als KDV wachtlijsten zijn bij de organisaties die deze vraag hebben beantwoord (32).

97% van de organisaties geeft aan dat er sprake is van wachtlijsten bij één of meerdere opvangsoorten. Voor baby's meldt 96% dat er wachtlijsten zijn. Ten opzichte van vorig jaar is de wachtlijst voor baby's bij 32% van de organisaties toegenomen, bij 56% gelijk gebleven en bij 12% afgenomen. Voor peuters geeft 48% van de organisaties aan dat er wachtlijsten zijn. Voor deze leeftijdsgroep is de wachtlijst bij 17% van de organisaties toegenomen, bij 70% stabiel gebleven en bij 13% afgenomen.

Ook voor de buitenschoolse opvang blijkt het merendeel, namelijk 88% van de organisaties, wachtlijsten te hebben. Wat betreft de ontwikkeling van de wachtlijsten voor BSO geeft 27% aan dat deze is toegenomen, 59% meldt dat de situatie ongewijzigd is en 14% ziet een afname.

Spreiding kengetallen

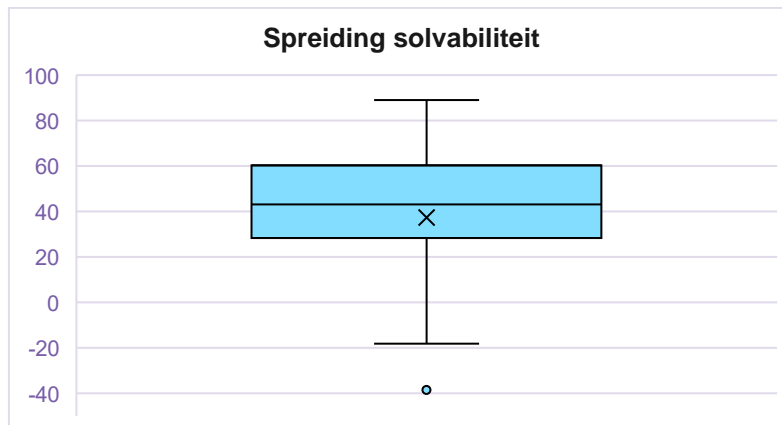
Hieronder wordt de spreiding van de diverse kengetallen weergegeven middels de mediaan en de 1^e en 3^e kwartiel. De mediaan is de middelste waarde als de kengetallen van individuele organisaties op een rij worden gezet van hoog naar laag. De 1^e en 3^e kwartiel worden daarbij weergegeven om een goed inzicht te geven in de spreiding. Het gemiddelde is de som van alle uitkomsten gedeeld door het aantal deelnemers.

Hierbij geldt de volgende legenda:

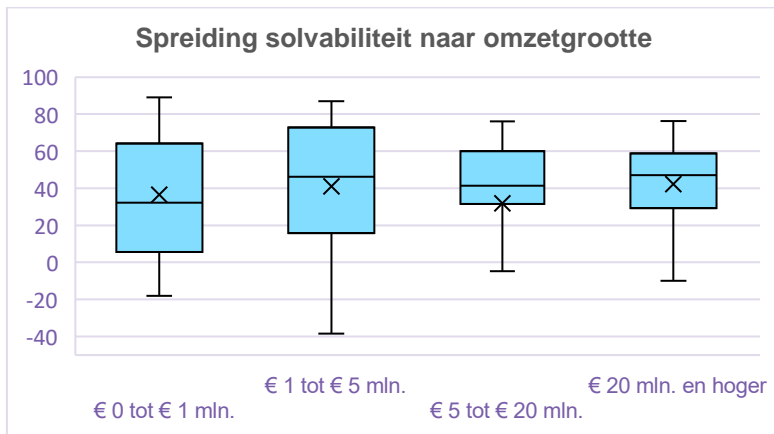

SOLVABILITEIT - KENGETAL: 37,4%

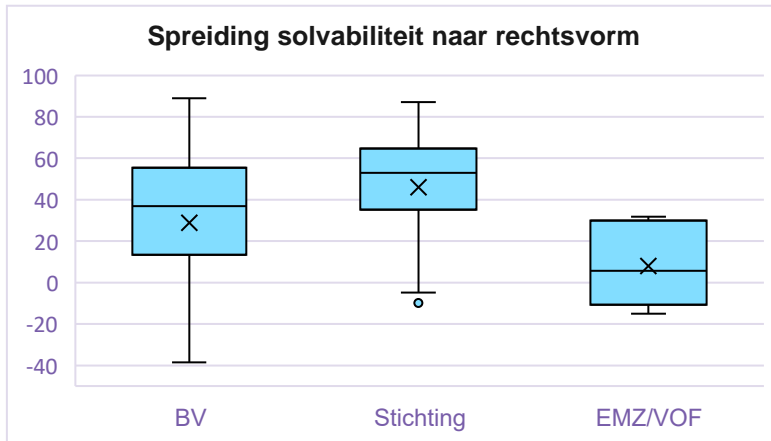
Figuur 1 - Spreiding solvabiliteit

Figuur 2 – Spreiding solvabiliteit naar omzetgrootte

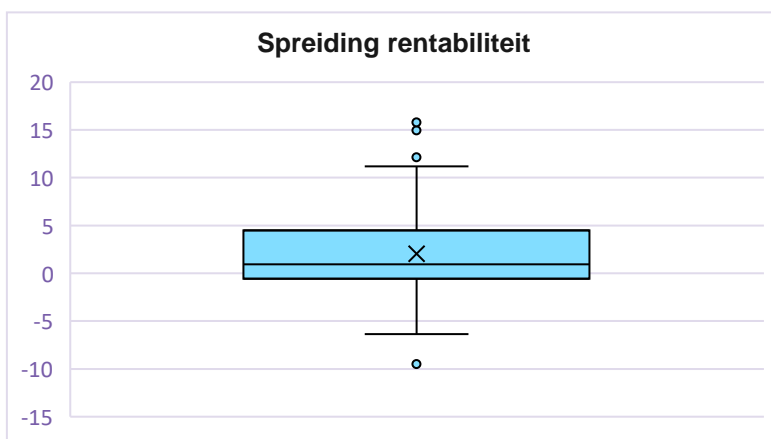

Figuur 3 – Spreiding solvabiliteit naar rechtsvorm

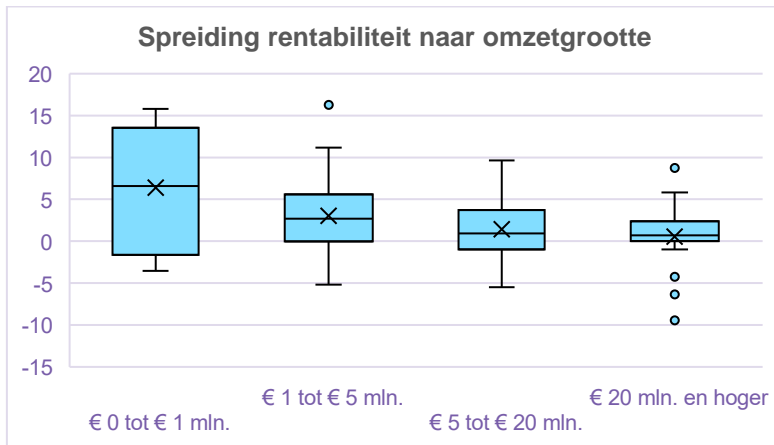

RENTABILITEIT - KENGETAL: 2,0%

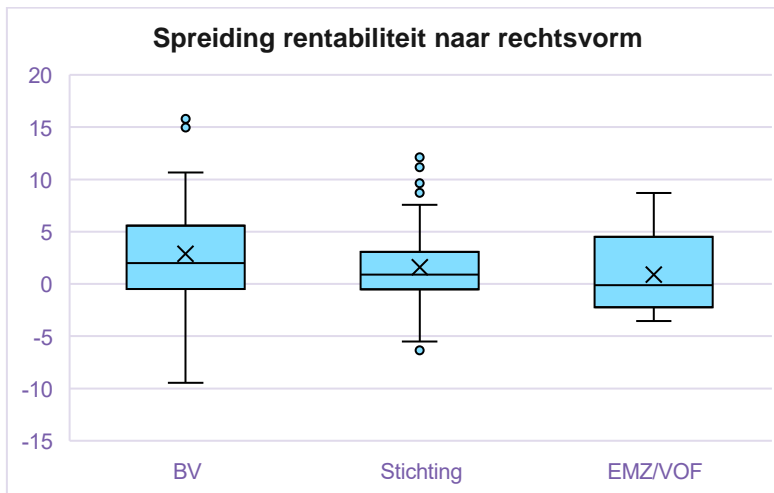
Figuur 4 – Spreiding rentabiliteit

Figuur 5 – Spreiding rentabiliteit naar omzetgrootte

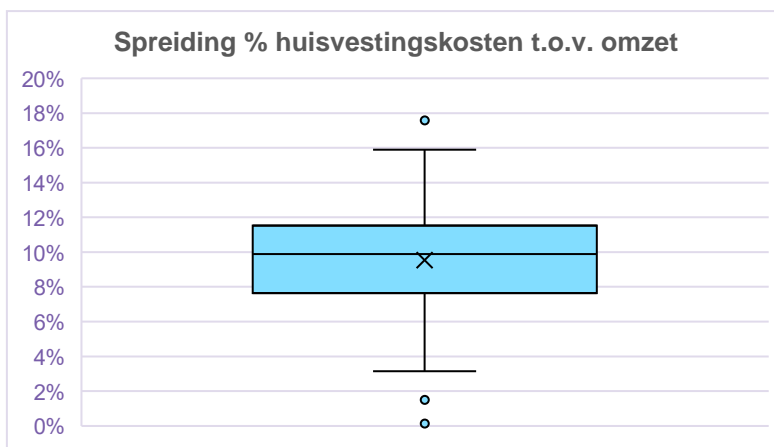

Figuur 6 – Spreiding rentabiliteit naar rechtsvorm

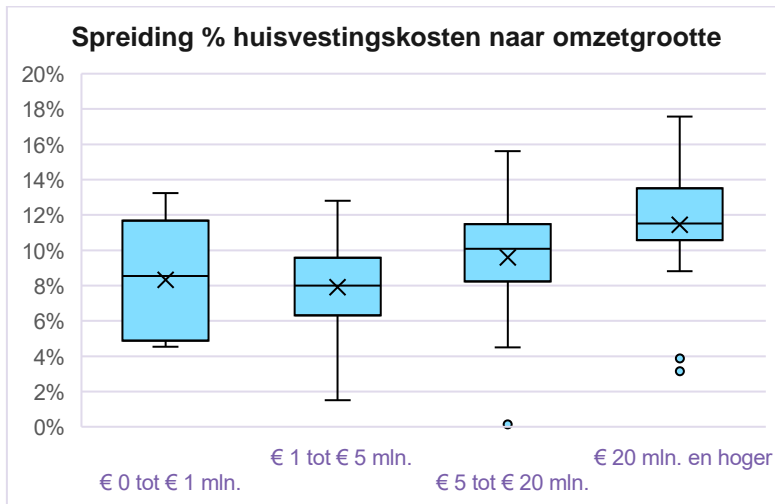

HUISVESTINGSLASTEN - KENGETAL GEMIDDELDE HUISVESTINGSLASTEN 9,5%

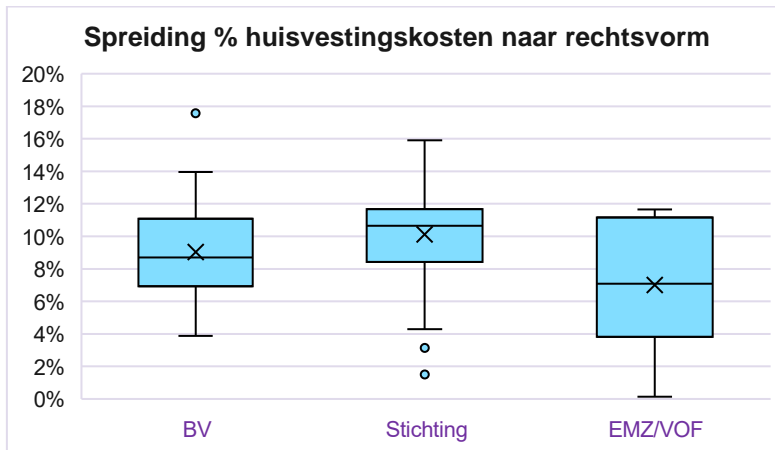
Figuur 7 – Spreiding % huisvestingskosten t.o.v. omzet

Figuur 8 – Spreiding % huisvestingskosten naar omzetgrootte

Figuur 9 – Spreiding % huisvestingskosten naar rechtsvorm

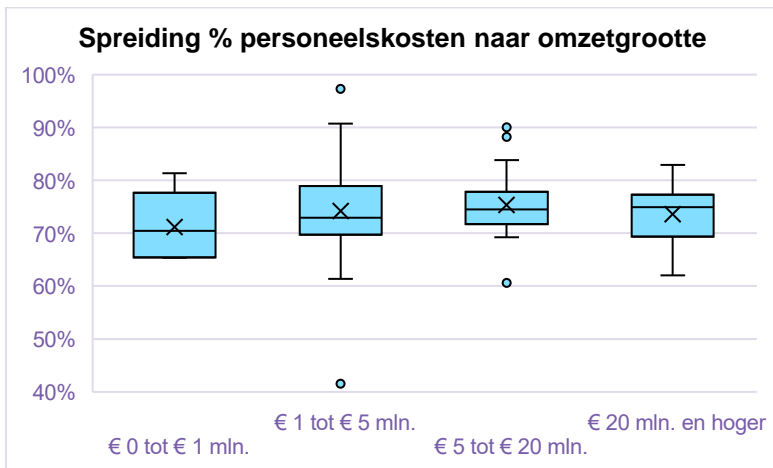

PERONEELSLASTEN - KENGETAL GEMIDDELDE PERSONEELSLASTEN 74,2%

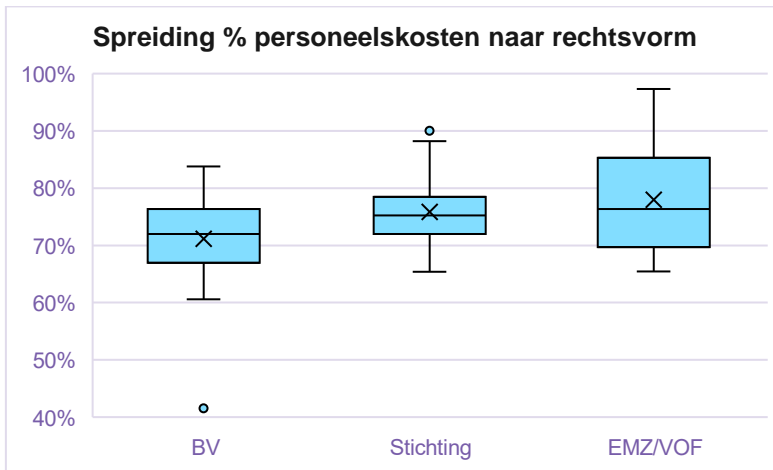
Figuur 10 – Spreiding % personeelskosten t.o.v. omzet

Figuur 11 – Spreiding % personeelskosten naar omzetgrootte

Figuur 12 – Spreiding % personeelskosten naar rechtsvorm

Deel 2: Sectorinformatie

In dit onderdeel geven we inzicht in ontwikkelingen omtrent locaties, kindplaatsen en personeel.

AANTAL HOUDERS, LOCATIES EN KINDPLAATSEN BSO EN KDV

In onderstaande tabel is het aantal houders* uit het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) opgenomen voor BSO en KDV locaties.

***Onder houder wordt de naam van een *geregistreeerde kinderopvangvoorziening* in het LRK verstaan. Dit is niet hetzelfde als een *kinderopvangorganisatie*.**

In de praktijk zijn er meer namen van houders opgenomen in het LRK dan er feitelijk kinderopvangorganisaties zijn. Er zijn namelijk kinderopvangorganisaties waar verschillende houders onder vallen. Zo zijn er stichtingen waar BV's onder vallen en als houder opgenomen zijn in het LRK. Er zijn ook BV's die diverse werkmaatschappijen hebben die als houder in het LRK staan. Op basis van de houdergegevens in het LRK is dit lastig vast te stellen.

Het aantal kinderopvangorganisaties weergeven vraagt maatwerk en is daarmee arbeidsintensief. Het zou helpen bij het krijgen van goed inzicht als de registratie in het LRK ook de formele naam van de holding van de kinderopvangorganisatie zou bevatten.

Het LRK is een open dataset en heeft daarmee de mogelijkheid om de data op een peildatum te onttrekken. In de tabellen en figuren hierna zijn als uitgangspunt de gegevens uit juli 2024 gebruikt.¹ Het LRK gaf in juli 2023 aan dat er 2.848 houders waren. In 2024 zijn dit er 2.869. Voor zover bekend zijn er circa 2.450 kinderopvangorganisaties, een verschil van ruim 400. Het aantal kindplaatsen bedraagt 672.413 in 2024 en het aantal LRK-nummers 17.370. We zien een toename van zowel houders, locaties als kindplaatsen in 2024 ten opzichte van 2023. De 17.370 locaties waren in 11.706 gebouwen gehuisvest.

In de tabellen hieronder is dit verder uitgesplitst.

Tabel 17 – Aantal houders, locaties en kindplaatsen in LRK

Aantallen	2022	2023	2024
Aantal houders BSO en KDV	2.891	2.848	2.869
Aantal locaties / LRK nummers BSO en KDV	16.894	17.101	17.370
Aantal kindplaatsen BSO en KDV	641.158	656.626	672.413

¹ <https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk> peildatum 10 juli 2024

In onderstaande tabel zijn de aantallen uitgesplitst naar BSO en KDV.

Tabel 18 – Aantallen uitgesplitst naar BSO en KDV in LRK

Aantallen per opvangsoort	2022	2023	2024
Aantal locaties / LRK nummers BSO	7.735	7.882	8.060
Aantal kindplaatsen BSO	335.501	344.340	353.566
Aantal locaties / LRK nummers KDV	9.159	9.219	9.310
Aantal kindplaatsen KDV	305.657	312.186	318.847

Zowel het aantal BSO locaties als KDV locaties neemt toe in de jaren 2022, 2023 en 2024. Dit geldt ook voor het aantal kindplaatsen. Procentueel neemt het aantal kindplaatsen iets meer toe dan het aantal locaties. Het gaat om 2,1% stijging in kindplaatsen KDV in 2024 ten opzichte van 2023 en 2,7% BSO. Het aantal locaties KDV en BSO stijgt iets minder, respectievelijk 1% en 2,3%.

Onderstaand tref je tabellen aan over de huisvesting en kindplaatsen. Belangrijk daarbij te noemen is dat deze tabellen op houderniveau zijn. Zoals eerder al aangegeven komt het voor dat er meerdere houders onder één organisatie vallen. De tabel dient dan ook niet gelezen te worden alsof de grootste kinderopvangorganisatie 637 locaties en 30.713 kindplaatsen heeft, dat is beduidend hoger.

Tabel 19 – Aantal gebouwen per houder in LRK

Aantal gebouwen per houder	2022	2023	2024
Mediaan	2	2	2
Gemiddeld	5,8	6,0	6,0
Max	565	585	637
Aantal houders met 1 gebouw	1.069	1.077	1.095

Gemiddeld heeft een houder zes gebouwen. Voor een stichting ligt dit aantal hoger (16,6) dan voor een BV (6). Het aantal houders met één gebouw ligt weer hoger voor de BV: dit zijn er 492 en voor stichtingen zijn dit er 110.

Tabel 20 – Aantal kindplaatsen per gebouw in LRK

Aantal kindplaatsen per gebouw	2022	2023	2024
Mediaan	46	46	46
Gemiddeld	55,5	56,1	56,5
Max	379	394	394

Hieronder is de spreiding in aantal kindplaatsen per houder opgenomen.

Tabel 21 – Spreiding aantal kindplaatsen per houder BSO en KDV in LRK

Aantal kindplaatsen per houder BSO en KDV	2022	2023	2024
Mediaan	62	62	63
Gemiddeld	222	231	234
Max	26.606	27.604	30.713

De spreiding is voor beide werksoorten aanzienlijk en er zijn heel veel organisaties met een beperkt aantal kindplaatsen zoals uit de mediaan en het gemiddelde blijkt. Zo heeft 67% van de houders minder dan 100 kindplaatsen en wordt de opvang van 38% van de houders georganiseerd vanuit 'slechts' één adres. In onderstaande tabellen is de spreiding per opvangsoort weergegeven.

Tabel 22 – Spreiding aantal kindplaatsen per houder BSO in LRK

Aantal kindplaatsen per houder BSO	2022	2023	2024
Mediaan BSO	50	50	51
Gemiddeld BSO	182	190	194
Max BSO	14.206	14.548	15.744

Tabel 23 – Spreiding aantal kindplaatsen per houder KDV in LRK

Aantal kindplaatsen per houder KDV	2022	2023	2024
Mediaan KDV	43	44	44
Gemiddeld KDV	118	123	125
Max KDV	12.400	13.056	14.969

Zowel voor BSO als KDV neemt het gemiddeld aantal kindplaatsen per houder toe. In onderstaande tabellen is een uitsplitsing opgenomen van het aantal houders en kindplaatsen per rechtsvorm per jaar.

Tabel 24 – Spreiding aantal houders en kindplaatsen per rechtsvorm

Rechtsvorm ²	Aantal houders			Aantal kindplaatsen		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
BV	1.372	1.401	1.499	354.083	368.597	384.856
Stichting	431	415	386	234.046	237.172	238.430
EMZ/VOF	1.002	958	913	47.765	46.671	45.101
Overig/onbekend	88	74	71	5.264	4.086	4.026

Hierna is het aantal kindplaatsen weergegeven voor BSO en KDV uitgesplitst naar de rechtsvormen BV en stichting. Het gemiddeld aantal kindplaatsen bij stichtingen ligt hoger. Het totaal aantal kindplaatsen en het maximum aantal kindplaatsen is hoger bij BV's. Dit geldt zowel voor BSO als KDV.

² Op basis van LRK gegevens zijn zoveel mogelijk organisaties waarbij de rechtsvorm onbekend is gecategoriseerd naar de juiste rechtsvorm op basis van de bij ons bekende gegevens.

Tabel 25 – Aantal kindplaatsen BSO naar rechtsvorm BV en Stichting

Rechtsvorm	BV			Stichting		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Totaal	186.370	193.762	202.272	125.280	127.655	128.808
Mediaan	62	62	62	147	166	184
Gemiddeld	198	204	202	461	486	526
Max	14.206	14.548	15.744	11.947	11.922	11.814

Voor de BSO geldt dat ruim 55% van de kindplaatsen in een BV is ondergebracht en circa 35% in een stichting. De overige kindplaatsen zijn niet meegenomen en kennen een andere rechtsvorm. Gemiddeld is het aantal kindplaatsen BSO bij een stichting hoger dan bij een BV, respectievelijk 526 en 202.

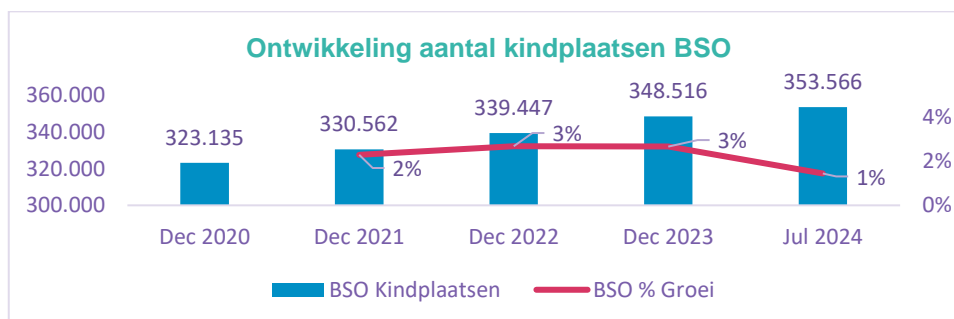
Tabel 26 – Aantal kindplaatsen KDV naar rechtsvorm BV en Stichting

Rechtsvorm	BV			Stichting		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Totaal	167.713	174.835	182.584	108.766	109.517	109.622
Mediaan	56	57	56	76	82	86
Gemiddeld	134	137	134	281	305	309
Max	12.400	13.056	14.969	7.751	7.987	8.113

Voor kindplaatsen bij het KDV geldt een vergelijkbare verdeling als bij de BSO: ruim 55% van de kindplaatsen is in een BV ondergebracht en circa 35% in een stichting. Voor het KDV geldt ook dat gemiddeld gesproken het aantal kindplaatsen bij een stichting hoger is, dan bij een BV. De meerderheid van de kindplaatsen voor de BSO en het KDV samen worden dus door BV's en stichtingen aangeboden: meer dan 90% van het totaal. Hiervan wordt in 2024 57% door BV's aangeboden en 35% door stichtingen. Relatief gezien gaat het om minder stichtingen en worden er meer kindplaatsen per stichting aangeboden. Overigens zegt de rechtsvorm niet per definitie iets over het winstoogmerk van een organisatie. Er kunnen andere redenen zijn om voor een besloten vennootschap (bijv. juridisch of fiscaal) of stichting (i.v.m. subsidies) te kiezen.

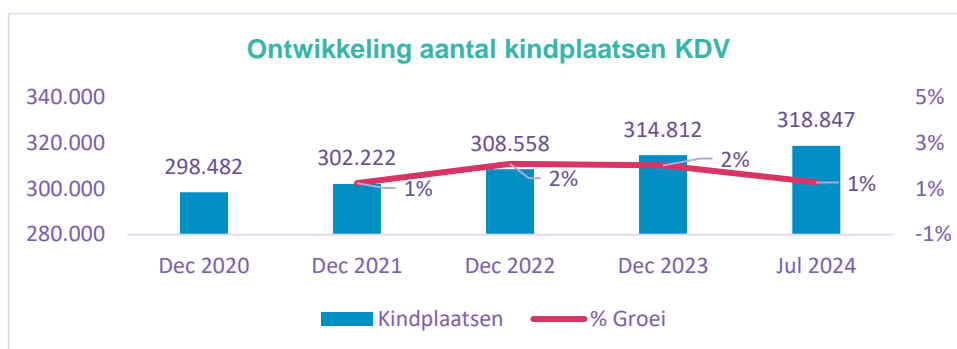
In onderstaande figuur is de ontwikkeling van het aantal kindplaatsen voor BSO en KDV in de afgelopen jaren opgenomen.

Figuur 13 – Ontwikkeling aantal kindplaatsen BSO in LRK³

³ <https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk> peildatum 10 juli 2024

Figuur 14 – Ontwikkeling aantal kindplaatsen KDV in LRK⁴

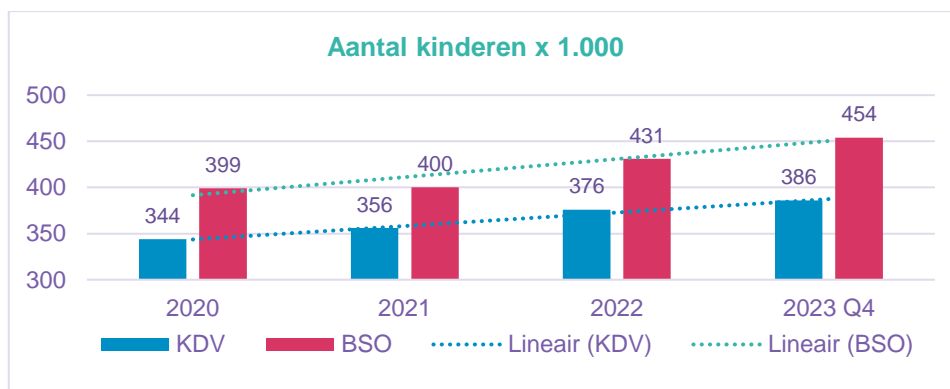

Bovenstaande figuren geven weer dat het aantal kindplaatsen groeit. Sinds 2020 is het aantal kindplaatsen KDV gegroeid met 7% en BSO met 9%. Ook in juli 2024 zien we een stijging ten opzichte van december 2023. Niet elke organisatie benut echter de totale capaciteit. Hiervoor zijn meerdere redenen, zoals personeelstekort en onvoldoende vraag voor een volledige bezetting op één of meer groepen. Als gevolg van de krappe arbeidsmarkt, onvoldoende beschikbare huisvesting en hogere lasten voor bijvoorbeeld huur en personeel is het denkbaar dat de benodigde groei zoals deze onder andere vanuit het nieuwe stelsel voorzien wordt, zonder flankerende maatregelen niet (volledig) gerealiseerd kan worden.

ONTWIKKELING AANTALLEN LOCATIES, KINDEREN EN UREN BSO EN KDV

De onderstaande figuren geven een overzicht van trends in het aantal kinderen en het aantal opvanguren in de kinderopvang voor KDV en BSO tussen 2020 en 2023. De eerste figuur toont een stijging in het aantal kinderen dat gebruikmaakt van KDV en BSO. De daaropvolgende grafieken laten zien hoe het aantal opvanguren per kind en het totale aantal opvanguren in dezelfde periode eveneens toenemen, dit is in lijn met de groeiende vraag naar kinderopvang.

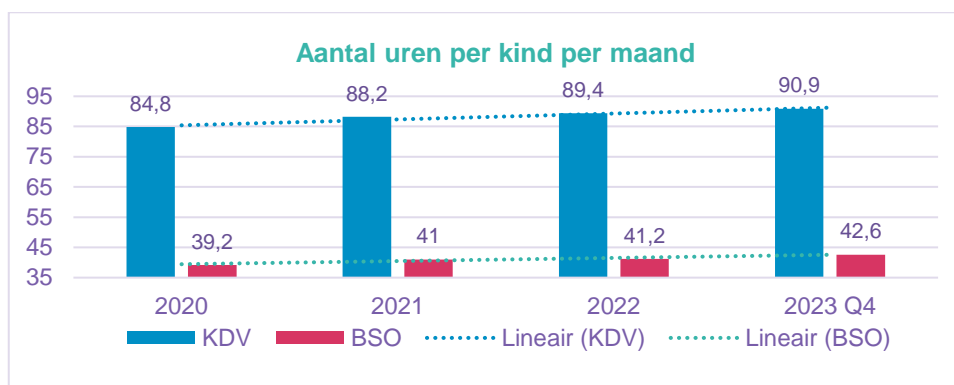
Figuur 15 – Gemiddeld aantal kinderen met kinderopvangtoeslag BSO en KDV⁵

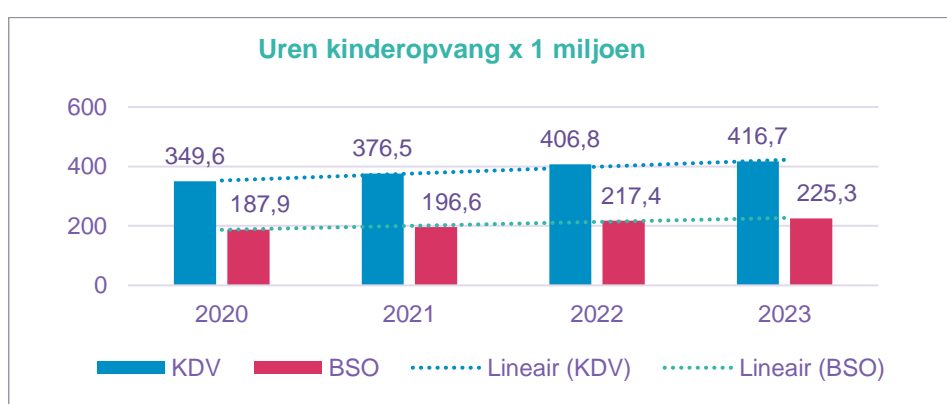
⁴ <https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk>, diverse peildata

⁵ Dienst Toeslagen, cijferbeeld januari 2024, bewerking Ministerie van SZW

Figuur 16 – Gemiddeld aantal uren per kind per maand BSO en KDV

Figuur 17 - Totaal aantal uren BSO en KDV

De eerste grafiek laat zien dat het aantal uren kinderopvang per kind per maand voor zowel KDV als BSO tussen 2020 en 2023 Q4 is toegenomen. Het aantal uren per kind bij KDV stijgt elk jaar absoluut meer, maar relatief gezien is het bij de BSO meer toegenomen. De tweede grafiek toont een vergelijkbare stijgende trend in het totale aantal uren kinderopvang voor KDV en BSO, waarbij het aantal uren voor KDV sterker toeneemt dan voor BSO. Dit is op zich logisch, omdat het aantal uren dat een kind op het KDV verblijft gemiddeld genomen meer is dan op een dag bij de BSO. In onderstaande figuur is te zien dat het aantal locaties BSO in absolute zin meer is toegenomen dan het aantal locaties KDV.

AANTAL HOUDERS, LOCATIES, KINDPLAATSEN EN UREN GASTOUDEROPVANG

Hieronder bespreken we de gastouderopvang in meer detail. De onderstaande tabel biedt een overzicht van het aantal gastouderbureaus, het aantal opvanglocaties en beschikbare kindplaatsen voor gastouderopvang.

Tabel 27 – Aantal houders, kindplaatsen en locaties in LRK⁶

Aantal gastouders	2022	2023	2024
Aantal Gastouderbureaus	505	451	440
Aantal locaties Gastouderopvang	19.555	17.982	16.282
Aantal kindplaatsen Gastouderopvang	110.013	101.765	93.529

⁶ <https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk>, peildata juli in het betreffende jaar

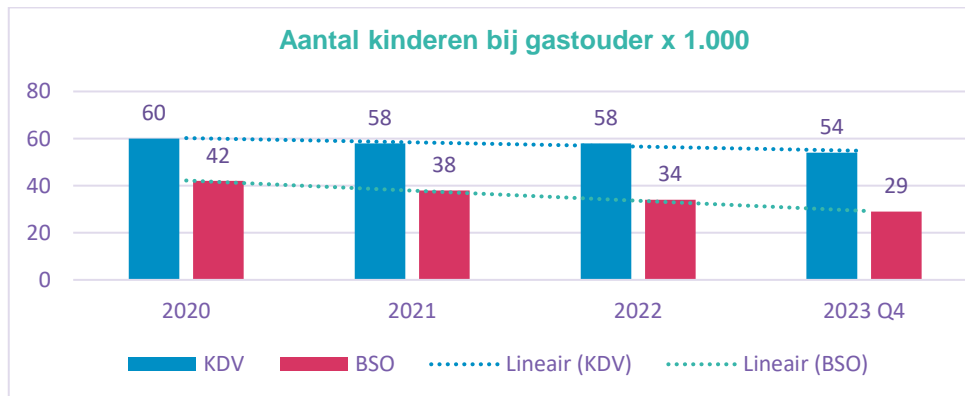
Het aantal locaties van gastouders loopt terug. In onderstaande figuur is de ontwikkeling van het aantal kindplaatsen gastouderopvang in de afgelopen jaren opgenomen. Momenteel onderzoekt onderzoeksbureau Significant Public, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waarom gastouders stoppen.

Figuur 18 – Ontwikkeling aantal kindplaatsen Gastouderopvang in LRK⁷

In onderstaande figuren is het aantal kinderen bij gastouders uitgesplitst naar KDV en BSO. Ook is het gemiddelde aantal uren per kind per maand weergegeven. Zichtbaar is dat het gemiddeld aantal kinderen per gastouder per maand afneemt en het aantal uren per kind toeneemt. Dit geldt zowel voor KDV als BSO.

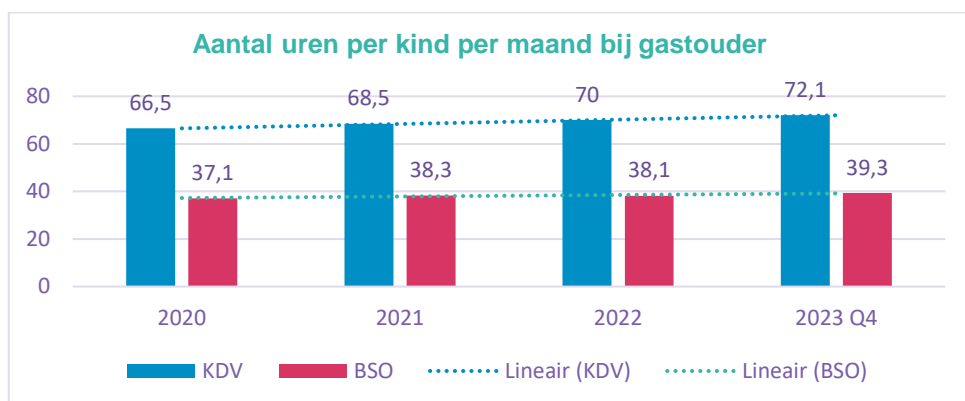
Figuur 19 – Gemiddeld aantal kinderen met kinderopvangtoeslag gastouderopvang⁸

⁷ <https://data.overheid.nl/dataset/gegevens-kinderopvanglocaties-lrk>, diverse peildata

⁸ Dienst Toeslagen, cijferbeeld januari 2024, bewerking Ministerie van SZW

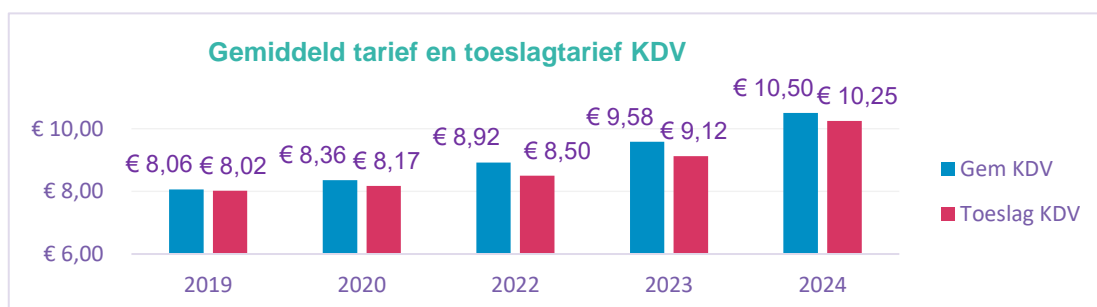
Figuur 20 – Gemiddeld aantal uren per kind per maand gastouderopvang

ONTWIKKELING GEMIDDELD TARIEF EN TOESLAGTARIEF

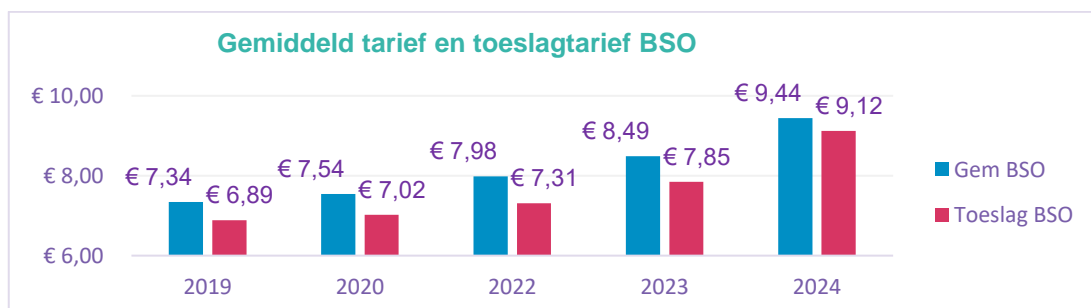
De onderstaande tabellen en grafieken geven de ontwikkeling weer van het toeslagtarief en de gemiddelde prijzen bij kinderopvangorganisaties. De gemiddelde tarieven zijn afkomstig van het uurprijsonderzoek wat BOinK jaarlijks in samenwerking met Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang uitvoert.

Figuur 21 – Ontwikkeling gemiddeld tarief en toeslagtarief KDV⁹

Zichtbaar is dat in 2024 zowel het gemiddelde tarief als het toeslagtarief aanzienlijk zijn gestegen vergeleken met voorgaande jaren. Het verschil tussen het gemiddelde tarief en het toeslagtarief is in 2024 een stuk kleiner geworden. Dit geldt ook voor de tarieven BSO zoals hieronder blijkt.

Figuur 22 – Ontwikkeling gemiddeld tarief en toeslagtarief BSO⁹

⁹ Uurprijsonderzoek kinderopvang april 2024 BOinK

Tabel 28 – Ontwikkeling verschil gemiddeld tarief en toeslag tarief in € en %⁹

Jaar	KDV €	KDV %	BSO €	BSO %
2019	€ 0,04	0,5%	€ 0,45	6,5%
2020	€ 0,19	2,3%	€ 0,52	7,4%
2022	€ 0,42	4,9%	€ 0,67	9,2%
2023	€ 0,46	5,0%	€ 0,64	8,2%
2024	€ 0,25	2,4%	€ 0,32	3,5%

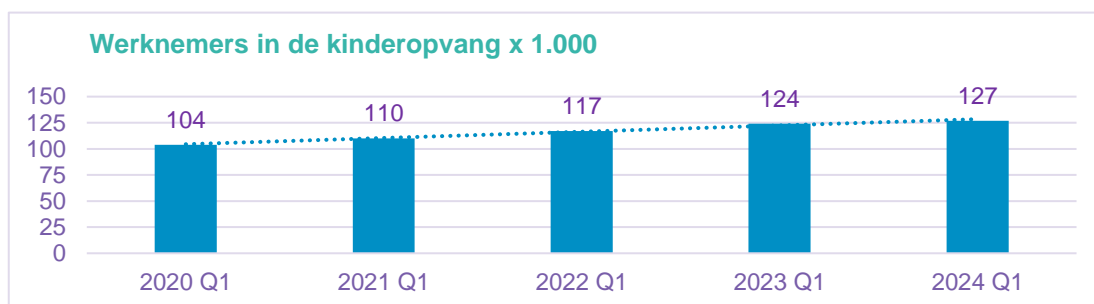
Tabel 29 – Tarieven KDV en BSO 2024⁹

Jaar	KDV	BSO
Mediaan	€ 10,35	€ 9,20
Gemiddeld	€ 10,50	€ 9,44
Min	€ 8,30	€ 8,00
Max	€ 12,66	€ 12,29
KOT tarief	€ 10,25	€ 9,12

MEDEWERKERS IN DE KINDEROPVANG

In onderstaande figuren is de ontwikkeling van het aantal medewerkers in de kinderopvang weergegeven.

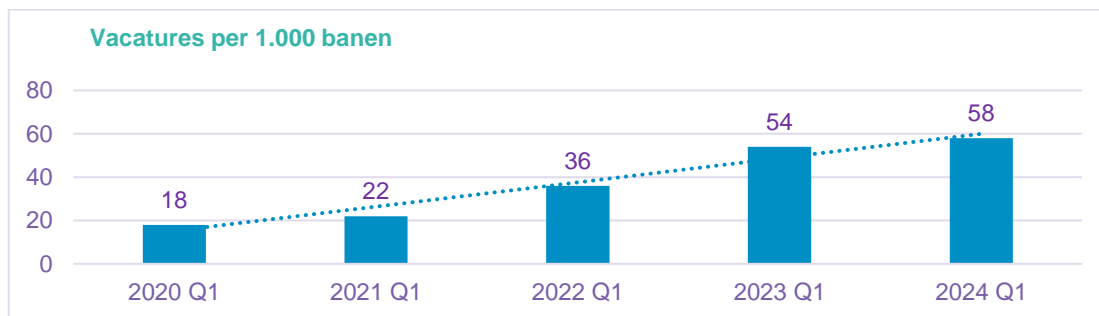
Figuur 23 – Aantal medewerkers in de kinderopvang 2020 - 2024¹⁰

In het eerste kwartaal van 2024 waren er in totaal 127 duizend medewerkers werkzaam in de kinderopvang. Het aantal medewerkers vertoonde een golfbeweging tussen 2010 en 2024. In 2010, het eerste jaar waarvoor deze cijfers beschikbaar zijn, telde de kinderopvangsector ongeveer 96 duizend medewerkers. Na een jaar van groei volgde een periode van krimp en in 2015 bereikte het aantal medewerkers een dieptepunt van 78 duizend. Sindsdien is het aantal medewerkers continu gegroeid, met een totale stijging van 27,8% over de laatste vier jaar tot en met 2023 en nog eens een toename in 2024.

¹⁰ CBS: <https://dashboards.cbs.nl/v4/AZWDashboard/>

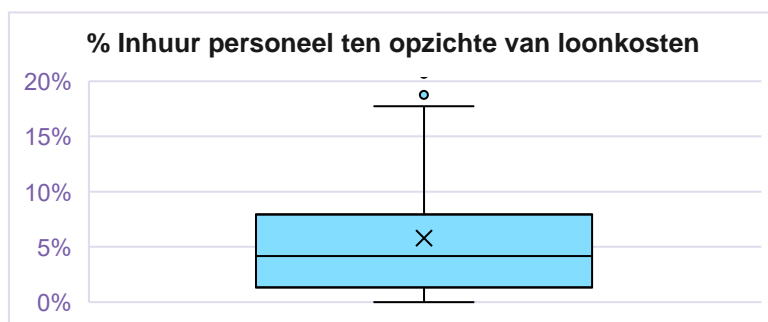
Figuur 24 – Aantal vacatures in de kinderopvang 2020 – 2024¹¹

Tussen 2020 en 2024 groeide het aantal medewerkers in de kinderopvang met 22 duizend, maar deze toename bleek niet voldoende om aan de groeiende vraag naar personeel te voldoen. In het tweede kwartaal van 2024 waren er 58 vacatures voor elke duizend banen, wat de hoogste vacaturegraad ooit gemeten is in de kinderopvangsector.

Veel kinderopvangorganisaties hebben de laatste jaren, vanwege personeelstekort, zzp'ers en/of uitzendbureaus ingezet. Over 2023 was het gemiddelde percentage inhuur ten opzichte van de totale loonkosten 5,9%. In onderstaande figuur is de spreiding weergegeven.

Figuur 25 – Spreiding % inhuur personeel ten opzichte van loonkosten

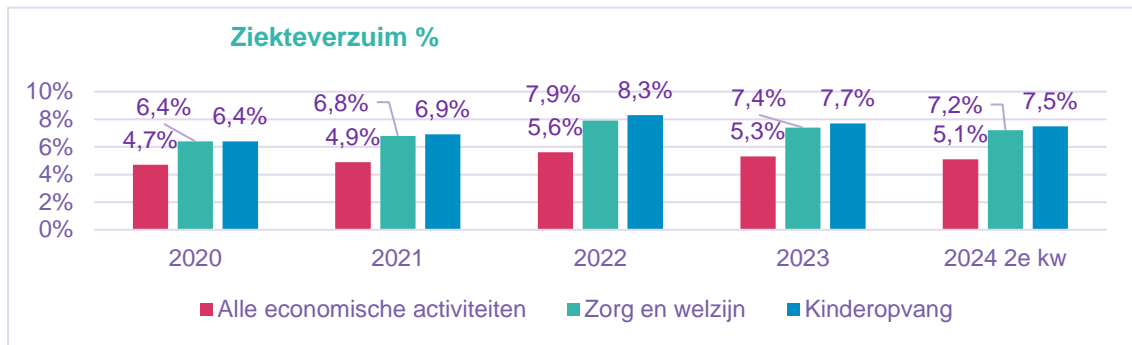

Bovenstaande grafiek laat het percentage inhuurkosten zien ten opzichte van de totale loonkosten en de spreiding hiervan. Gemiddeld zijn de kosten voor ingehuurd personeel 5,9% van de loonkosten voor eigen personeel. 17% van de organisaties heeft een inhuur percentage van meer dan 10%.

De Belastingdienst zal vanaf januari 2025 gaan controleren op schijnzelfstandigheid. Voor kinderopvangorganisaties betekent dit dat zij vóór die datum goed moeten nagaan of de samenwerking met zelfstandigen en bemiddelingsbureaus voldoet aan de wettelijke eisen. Er zijn organisaties die vooruitlopend op de controles stoppen met het inzetten van zelfstandigen vanaf 2025. Dit o.a. vanwege hoge kosten, verlies van kwaliteit en continuïteit, maar ook het risico op boetes van de Belastingdienst als er sprake blijkt van schijnzelfstandigheid.

¹¹ CBS: <https://dashboards.cbs.nl/v4/AZWDashboard/>

Figuur 26 – Ziekteverzuim in de kinderopvang 2020 – 2024

In de kinderopvang was het ziekteverzuim in het tweede kwartaal van 2024 met 7,5% hoger dan gemiddeld voor Nederland (5,1%) en ook hoger dan gemiddeld in de sector zorg en welzijn (7,2%).

Vóór 2019 verzuimden medewerkers in de kinderopvang doorgaans minder dan gemiddeld in de sector zorg en welzijn. Een uitzondering hierop was de periode tussen 2013 en 2015. Na de coronajaren 2020 en 2021 kwam het ziekteverzuim in de kinderopvang boven het gemiddelde van zorg en welzijn te liggen, met als uitschieter een verzuimpercentage van 10% in het eerste kwartaal van 2022.¹² Zichtbaar is wel een afname in 2023 en 2024.

¹² CBS.nl-nl/nieuws/2023

Formuleblad Kengetallen

SOLVABILITEIT

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om aan haar langlopende verplichtingen te voldoen en om eventuele toekomstige verliezen op te vangen op een bepaald moment. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter. Financiers hanteren diverse berekeningsmethoden. Om hier zo goed mogelijk bij aan te sluiten berekenen we het in het sectorrapport als volgt:

$$\frac{(\text{eigen vermogen} - \text{vordering deelneming} | \text{DGA}^* - \text{goodwill} + \text{achtergestelde leningen})}{\text{balanstotaal} - \text{goodwill} - \text{vordering deelneming} / \text{DGA}} \times 100\%$$

*Directeur Grootaandeelhouder

RENTABILITEIT

De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat en de omzet. Dit laat zien in hoeverre een organisatie in staat is om haar kosten zodanig te beheersen dat er een optimaal resultaat vanuit de gegenereerde omzet resteert. De berekening is als volgt:

$$\frac{\text{toevoeging eigen vermogen}}{\text{omzet} + \text{overige opbrengsten} + \text{subsidies}} \times 100\%$$

LIQUIDITEIT

De liquiditeit geeft aan in welke mate een organisatie aan haar kortlopende verplichtingen kan voldoen op een bepaald moment. Met andere woorden: heeft de organisatie voldoende werkkapitaal? De liquiditeitswaarde zou tenminste 1 moeten zijn. Dit wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{vlottende activa} + \text{liquide middelen}}{\text{vlottende passiva}}$$

Colofon

Uitgave, redactie en vormgeving
Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

**Waarborgfonds
& Kenniscentrum
Kinderopvang**

waarborgfondskinderopvang.nl

info@waarborgfondskinderopvang.nl

[linkedin.com/company/waarborgfonds-kinderopvang](https://www.linkedin.com/company/waarborgfonds-kinderopvang)

[facebook.com/waarborgfondsenkenniscentrumkinderopvang](https://www.facebook.com/waarborgfondsenkenniscentrumkinderopvang)

[instagram.com/waarborgfondskinderopvang](https://www.instagram.com/waarborgfondskinderopvang)

In samenwerking met

Brancheorganisatie Kinderopvang
Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang
Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang
Stichting Voor Werkende Ouders
Branchevereniging Ondernemers Kinderopvang
Stichting Nysa Brancheorganisaties voor gastouders

Over Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang

Het Waarborgfonds is in 1996 opgericht op verzoek van de sector kinderopvang en de Vereniging Nederlandse Gemeenten. De oorspronkelijke financiering is daarbij afkomstig van de Rijksoverheid, inmiddels dient een deel van de inkomsten uit de activiteiten voort te komen. Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang en Kenniscentrum Ruimte-OK werken gezamenlijk en vanuit een onafhankelijke positie voor kinderopvangorganisaties, scholen en gemeenten aan de pijlers financiën, huisvesting en organisatie.

